

Verkiezingsprogramma Bossche VVD

5 **Doen wat nodig is voor 's-Hertogenbosch!**

10

Periode 2015 – 2018

Definitieve versie

De Bossche VVD doet wat nodig is!

15 De tijden zijn veranderd. De economische crisis heeft ons geleerd meer met minder te doen. Voor de Bossche VVD is dat vanzelfsprekend: doen wat nodig is en geen geld over de balk gooien. En dat is juist nú belangrijk. Tegelijkertijd krijgt de gemeente meer taken en verantwoordelijkheden van het Rijk, met name als het gaat om zorg en welzijn. Ook zien we de samenleving veranderen; steeds meer mensen nemen hun eigen verantwoordelijkheid om zaken met elkaar op te pakken. Daarnaast
20 staan we voor de uitdaging om de werkgelegenheid in onze gemeente te laten groeien.

Ook moet het huishoudboekje van de gemeente op orde blijven. Dat wat de gemeente moet doen, moet zij ook goed doen. Het uitgangspunt voor de VVD is dat we – net als iedereen thuis – niet meer geld uitgeven dan dat er binnenkomt. De zaak dient financieel namelijk op orde te zijn. De gemeente moet alleen die taken doen die ze moet doen en dat tegen zo laag mogelijke kosten. Overheidsgeld is
25 immers geld dat opgebracht wordt door de burger en daar moeten we dus correct mee omgaan.

Deze uitdagingen vragen om een lokale partij die doet wat nodig is. De Bossche VVD is die partij. Lokaal gebeurt het. En daar ligt ook de kracht van de Bossche VVD.

We slagen er al jaren in om het huishoudboekje van de gemeente op orde te houden.

We stimuleren de eigen verantwoordelijkheid van inwoners om met elkaar zaken op te pakken.

30 We zorgen voor een groeiende Bossche economie met nieuwe kansen en nieuwe banen.

We vinden dat de gemeente alleen taken mag uitvoeren die ze moet doen en tegen zo laag mogelijke kosten. Kortom: we verkwisten geen gemeenschapsgeld dat door de burger is opgebracht!

's-Hertogenbosch is een gemeente waar het prettig wonen is. Een gemeente waar het goed ondernemen is en een gemeente waar degenen die het nodig hebben ook worden geholpen.

35 De VVD kiest ervoor om die dingen te versterken waar gemeente 's-Hertogenbosch goed in is en niet om een imago aan te meten dat niet bij ons hoort. 's-Hertogenbosch is een stad waar het prettig wonen, werken en ondernemen is. Het is ook een stad waar mensen graag op bezoek komen. Om te shoppen, voor de musea, om de historische binnenstad te bewonderen, om op het terras te genieten van muziek of de activiteiten te bezoeken die het verenigingsleven biedt. 's-Hertogenbosch kan
40 alleen die goed functionerende stad zijn als de bereikbaarheid en de veiligheid geborgd zijn en er voldoende werkgelegenheid is. De VVD blijft zich hier volledig voor inzetten.

De tijd vraagt om een nieuwe rol van de gemeente. Hij moet nu sneller inspelen op veranderingen, sneller kansen grijpen die voorbij komen en zich meer richten op samenwerking. De tijd dat de gemeente alles wist en bepaalde ligt achter ons. De Bosschenaar is zelf in de stad aan zet, maar ook
45 in de regio. We willen namelijk dat iedereen optimaal gebruik kan maken van de kansen die hem of haar worden gegeven. Voor de VVD geldt dat iedereen de maker is van zijn of haar eigen geluk.

Onze gemeente staat actief in de regio en in de provincie. Dat houdt in dat wij als centrumgemeente rekening houden met de belangen van de regio en die belangen ook actief vertegenwoordigen in overleggen waar zij (nog) niet vertegenwoordigd worden.

1. Degelijk en solide financieel beleid met lage lasten voor de inwoners

55 Voor de VVD is het op orde houden van de financiën de basis van het gemeentelijke beleid. Een sluitende (meer-)jarenbegroting is de basis van een verantwoord financieel beleid. Daarbij nemen een gezonde en realistische reservepositie en een periodieke herijking van bestaande reserves een belangrijke plaats in. Dat zijn de drie pijlers waarop keuzes voor nieuw beleid kunnen worden gemaakt. We hebben in de afgelopen jaren gezorgd voor een financieel gezonde gemeente en dat zullen we blijven doen.

60 Elke euro die de gemeente uitgeeft is een euro die door de inwoners en bedrijven van onze gemeente is opgebracht (direct of indirect). Soberheid en doelmatigheid zijn daarom belangrijk. We stellen ons daarom altijd de vraag: 'Wat moeten we doen, wat willen we doen en doen we het efficiënt?'

Om de begroting sluitend te krijgen beantwoorden wij de volgende vragen:

- 65 - Moeten we al het beleid dat we uitvoeren nog wel uitvoeren (afschaffen van taken c.q. bezuinigen)?
- Moeten we het beleid op de wijze uitvoeren zoals we het nu doen (beoordelen van effectiviteit en efficiency)?
- 70 - Welk oud beleid kan verwijderd of aangepast worden om nieuw beleid te kunnen bekostigen en implementeren (oud voor nieuw)?

Het verhogen van de lokale lasten is dus geen optie voor de VVD!

De VVD wil concreet:

- Een sluitende begroting, een gezonde maar realistische reservepositie en een jaarlijkse herijking van reserves en voorzieningen.
- 75 - Strikte scheiding tussen gemeentelijke inkomsten en uitgaven. Structurele uitgaven dekken met structurele middelen: eenmalige inkomstenmeevallers mogen niet worden gebruikt voor structurele extra uitgaven.
- De 'nullijn' bij de OZB hanteren en daarbij – net als bij de andere lokale lasten – hoogstens de inflatiecorrectie toepassen; indien de waarde van woningen stijgt dan daalt het tarief van de OZB zodanig dat de opbrengst van de OZB gelijk blijft.
- 80 - Bestaande lokale belastingen en leges jaarlijks beoordelen naar noodzakelijkheid, nut en hoogte. Het uitgangspunt hierbij is kostendekkendheid van tarieven.
- Waar mogelijk verordeningen veranderen in algemene regels zonder vergunning of legesplicht.
- 85 - Dat de rekenkamercommissie onderzoek gaat doen naar de uitvoering van het sociale (en welzijns-) beleid en alle nieuwe taken voor de gemeente. Ook in de opdracht aan de accountant van de gemeente willen we specifiek de controle op de financiële uitvoering van het sociale domein opnemen, naast andere substantiële posten.
- Dat eventuele andere substantiële posten binnen de begroting specifieke aandacht krijgen
- 90 van de accountant.
- Taken uitbesteden of samen met andere gemeenten uitvoeren als daarmee voordeel wordt behaald.
- Dat de gemeente bij het beoordelen van subsidies kritisch kijkt naar de inspanningen van de aanvrager om ook uit andere bronnen geld te ontvangen. Het uitgangspunt bij gemeentelijke
- 95 subsidie is cofinanciering.

2. Een kleine overheid die ruimte geeft

100 Wij willen ruim baan maken voor initiatieven van mensen en bedrijven. Mensen moeten in staat worden gesteld de kansen te grijpen die het leven hen biedt. Dat betekent een andere rol van de gemeente. De gemeente is niet meer allesbepalend. Een kleine overheid met minder regels is flexibeler en kan sneller inspelen op de maatschappelijke veranderingen. Een kleinere gemeentelijke overheid heeft ook minder geld voor de eigen organisatie nodig, waardoor de lokale lasten zichtbaar kunnen dalen.

2.1. Minder regels

105 De Bossche VVD wil het aantal regels in de gemeente drastisch verminderen. Minder regels betekent ook dat er minder kosten nodig zijn voor het opstellen van vergunningen. We willen minder regels, maar de regels die we maken moeten we goed handhaven.

De VVD wil concreet:

- 110
- Een gemeentebrede opschoning van gemeentelijke regels en verordeningen om overbodige, tegenstrijdige, niet nuttige en niet handhaafbare regels te schrappen.
 - Dat nieuwe gemeentelijke regelgeving wordt voorzien van een zogenaamde horizonbepaling; hierdoor geldt een regeling voor een beperkte tijd.
 - Vergunningen waar mogelijk afschaffen, samenvoegen of vervangen door een meldingsplicht.
- 115
- De geldigheidsduur van vergunningen verlengen.
 - De toets door de welstandscommissie afschaffen, met uitzondering van de toets voor de beschermde stads- en dorpsgezichten.

120 2.2. Ruim baan voor initiatieven van inwoners

De VVD ziet al vele succesvolle voorbeelden waarin burgers, individueel of als groep, taken terugnemen van de overheid. De VVD vindt 's-Hertogenbosch bij uitstek een gemeente waar deze vorm succes kan hebben. De Bosschenaar is van nature erg betrokken, neemt zijn verantwoordelijkheid en is bereid om samen te werken. Dit vraagt om een andere manier van denken door de gemeente: niet meer eerst zelf een plan bedenken en burgers daaraan mee laten doen (burgerparticipatie), maar juist de initiatieven van onderaf laten groeien en waar nodig als overheid aan meedoen (overheidsparticipatie).

125

De VVD wil concreet:

- 130
- Het actief stimuleren van initiatieven van burgers en het bedrijfsleven.
 - Een gemeente die geen projecten overneemt van burgers, maar nagaat wat de gemeente toe kan voegen aan het project.
 - Het actief betrekken van burgers bij de planontwikkeling in hun omgeving, en hen de mogelijkheid geven om hier al in een zeer vroeg stadium over mee te laten praten en denken.
- 135
- Een gemeente die bij nieuwe beleidsplannen kijkt naar bredere verbanden en creatieve denkers betreft.
 - Voorrang geven aan initiatieven waarin nieuwe verbanden worden gelegd.

140 3. Een krachtige en herkenbare Bossche economie:

's-Hertogenbosch kent een diverse en krachtige economie met relatief veel banen voor het aantal inwoners van onze gemeente. Aan de bestaande pijlers ICT en Zakelijke Dienstverlening is in de afgelopen jaren Logistiek en Agrifood toegevoegd. We willen deze pijlers actief uitbouwen, zodat 's-Hertogenbosch minder kwetsbaar is voor economische schommelingen.

De komende jaren staat ons op economisch gebied een stevige uitdaging te wachten. Op korte termijn bestaat de uitdaging om mensen aan een baan te helpen. Op de lange termijn is er de uitdaging om door middel van scholing mensen klaar te stomen voor de banen van de toekomst en voor banen waarvoor tekorten aan arbeidskrachten ontstaan, zoals in de metaalsector. Ook het ondernemen verandert. Zo ontstaan er steeds meer netwerkverbanden van bedrijven en ZZP'ers en ontwikkelingen volgen elkaar sneller op. Opleidingsinstituten en ondernemers zijn belangrijke partners voor de gemeente en hierbij past een andere manier van samenwerken..

Daarom gaat de VVD vol inzetten op datgene waar we goed in zijn, namelijk het leggen van verbindingen tussen verschillende partijen. Juist in 's-Hertogenbosch ontmoeten praktijkgericht onderwijs en ondernemers elkaar. Dit geeft ons de kans om in onze gemeente innovatieve producten te ontwikkelen en op de markt te brengen.

Succesvolle steden zijn de steden die erin slagen om de kennis van hun scholen te verbinden aan hun bedrijfsleven en dit goed weten te vermarkten. Zoals het innovatiebedrijf Plantlab dat voortkomt uit de kennis van de HAS. De VVD noemt daarom onderwijs en economie in één adem. Het is voor de VVD belangrijk dat we ons blijven inzetten om nieuwe onderwijs- en onderzoeksinstellingen aan te trekken.

We kunnen het als gemeente niet meer alleen; afstemming is noodzakelijk. Niet alleen in de regio maar ook binnen Brabant, Nederland en Europa. Dat laatste geldt met name voor de acquisitie van internationale bedrijven.

165 3.1. Ondernemerschap

Ondernemerschap is onmisbaar voor een gezonde economische toekomst. Het zijn de ondernemers die investeren in nieuwe ideeën en in innovatieve technieken en concepten, en daarmee voor werkgelegenheid zorgen. Het midden- en kleinbedrijf is dé banenmotor van de gemeente. De gemeente stimuleert ondernemerschap het best door ondernemers de ruimte te geven. De VVD blijft zich daarom inzetten voor lagere (administratieve) lasten voor ondernemers en het wegnemen van belemmeringen (zowel plaatselijk als landelijk) die het ondernemerschap in de weg staan.

Ondernemers hebben in hun contacten met de overheid onder andere last van onnodige of onduidelijke regels, lange wachttijden, hoge 'out-of-pocket'-kosten en administratieve lasten die tot veel ergernis kunnen leiden. Daarom heeft voor de VVD het vereenvoudigen van de administratieve lasten en het mogelijk maken dat vergunningen/ontheffingen in clusters worden aangevraagd een hoge prioriteit.

De VVD wil concreet:

- Eén wethouder die verantwoordelijk is voor de coördinatie van alle ondernemerszaken.

- 180 - Het voortbestaan van het huidige Economische Investeringsfonds om startende en innovatieve ondernemers te ondersteunen.
- Actief verwijzen naar crowdfunding als financieringsmogelijk voor (nieuwe) ondernemers.
- Doorgaan met het doorontwikkelen van bestaande platformen (zoals de bestaande ICT-Community 's-Hertogenbosch en het Logistiek Platform 's-Hertogenbosch) en het
- 185 ontwikkelen van nieuwe platformen, waar ondernemers uit dezelfde sector elkaar kunnen ontmoeten om tot innovatie en gezamenlijke slagkracht te komen. Concreet valt te denken aan een energieplatform.
- Het samen met scholen en/of andere partners ontwikkelen van plaatsen waar jonge ondernemers kunnen starten (atelierbeleid voor startende ondernemers).
- 190 - Het halen van één nieuw onderzoeksinstituut naar de gemeente, bij voorkeur een instituut dat past binnen het profiel van de stad en aansluit op één van onze economische pijlers.
- Het realiseren van één universitaire (deel-)opleiding in de stad.
- Actief nieuwe concepten in de stad mogelijk maken en daarbij actief de landelijke overheid benaderen om regelgeving te versoepelen.
- 195 - Een beleid ontwikkelen om nieuwe retailondernemingen naar de stad te halen, om zo de aantrekkelijkheid van de stad als winkelstad te vergroten en de leegstand te bestrijden. Zo moet de overheid het goede voorbeeld geven als het gaat om het op tijd betalen van rekeningen. Het mag niet zo zijn dat bedrijven in de problemen komen, omdat de overheid niet tijdig aan hun rekening voldoet. Daarom spreken we af dat de gemeente de eigen
- 200 rekening binnen dertig dagen betaalt.
- Nieuwe beleidsplannen en beleidsvoorstellen standaard beoordelen op hun directe bijdrage aan de lokale/regionale economie. Waar maar enigszins mogelijk dienen regionale en lokale bedrijven profijt te hebben van gemeentelijke plannen en investeringen.
- Het maximaal helpen van bedrijven die zich in de stad willen vestigen. Belemmeringen daarvoor, zoals het vestigingsbeleid, worden zoveel mogelijk weggenomen.
- 205 - Het waar mogelijk initiëren, faciliteren en ondersteunen van netwerken van ZZP'ers.
- Dat 's-Hertogenbosch als centrumstad in de opgestarte regionale samenwerking een voortrekkersrol in de doorontwikkeling neemt.
- Een wijkmarkt in Engelen.
- 210 - Samen met de regiogemeenten komen tot een regionale ontwikkelingsmaatschappij, zoals Rewin of Brainport.

3.2. Toerisme

215 Toerisme is belangrijk voor de Bossche economie. De historische binnenstad is aantrekkelijk voor dagjesmensen. Dit willen we blijven stimuleren. Horecagelegenheden, detailhandel en culturele instellingen als musea profiteren namelijk van deze bezoekersstroom.

Naast de historische binnenstad biedt ook het Bossche buitengebied veel mogelijkheden op het gebied van toerisme. De nieuwe kernen Vinkel en Nuland nemen hier een belangrijke plek in. Het

220 versterken van het meerdaagse toerisme is één van de doelen van de Bossche VVD.

De VVD wil concreet:

- De congresfunctie versterken door extra hotelcapaciteit en diversiteit in de aanwezige horeca te stimuleren.

- 225
- Meer internationale toeristen naar onze stad trekken. Daarvoor gaat de gemeente met toeristische partners in gesprek over hoe we dit kunnen realiseren.
 - Het nut en de noodzaak van de toeristenbelasting onderzoeken.
 - Blijven werken aan de gastvrijheid en aan de verbetering van de dienstverlening aan onze gasten.
- 230
- Het samen met de omliggende gemeenten ontwikkelen van mogelijkheden om het meerdaagse toerisme te bevorderen, bijvoorbeeld door het ontwikkelen van fietsroutes en meerdaagse arrangementen die passen bij het profiel van de stad en de regio.
 - Zich inzetten voor waterrecreatie en -toerisme. Daarbij denken wij aan het beter bevaarbaar maken van het Drongelens kanaal en de Dommel en Aa, kwaliteitsverbeteringen aan de Zuiderplas, het benutten van recreatiemogelijkheden aan de Rosmalense plas, het toegankelijk houden van het oude tracé van de Zuid-Willemsvaart en de inzet van watertaxi's.
- 235
- De mogelijkheid van een (drijvend) restaurant of horecagelegenheid aan de Grote Wielenplas, aan de zuidelijke waterkant, onderzoeken.
 - De mogelijkheid creëren dat agrarische ondernemers in het buitengebied hun agrarische activiteiten kunnen combineren met nevenactiviteiten (bijvoorbeeld boerencamping en boerengolf).
- 240
- Het stimuleren van de sfeervolle uitstraling van de (binnen-)stad door aan het verstrekken van subsidie aan cultuurverenigingen de voorwaarde te stellen, dat zij minstens tweemaal per jaar een optreden of een andere publieke activiteit verzorgen.

245

3.3. Werkgelegenheid

De VVD wil dat iedereen die kan werken, ook werkt. Als de prognoses kloppen zullen we iedereen nodig hebben om de economie draaiende te houden. Als gemeente zullen we daarop in moeten spelen door bijvoorbeeld het onderwijsaanbod en de arbeidsmarktvaart beter op elkaar af te laten stemmen.

250

De beste sociale voorziening is een betaalde baan. Uitkeringen zijn in beginsel altijd tijdelijk. Wie in een uitkeringssituatie belandt, moet zo snel mogelijk weer aan het werk; de bijstand is geen vangnet maar een trampoline. Er is alleen voor mensen die echt niet kunnen werken langdurige ondersteuning.

255

De VVD wil dat iemand die na het ontvangen van een uitkering een baan krijgt, er financieel merkbaar op vooruit gaat. De VVD wil armoederegelingen die dit belemmeren (de zogenoemde armoedeval) afschaffen.

De VVD wil concreet:

- 260
- Dat het gemeentelijk beleid als kern heeft dat de re-integratie erop is gericht dat mensen blijvend weer aan het werk gaan.
 - Dat het armoedebelief tot doel heeft om mensen zo snel mogelijk vanuit een uitkeringssituatie in een betaalde baan te helpen. Waar mogelijk worden bedrijven bij dit proces betrokken.
- 265
- De mogelijkheid stimuleren dat ontvangers van een uitkering via het opstarten van een eigen onderneming betaald werk verrichten. De VVD wil het opstarten van een eigen onderneming stimuleren, maar dit mag niet verzanden in veredeld hobbyisme op kosten van de overheid.

- Mensen die bijstand of een andere uitkering krijgen, verplichten om een opleiding te volgen of werkzaamheden uit te voeren terwijl de gemeente hen begeleidt naar een betaalde baan.
- 270 - Degenen die bijstand ontvangen en de sollicitatieplicht niet naleven op hun uitkering korten.
- Onterecht betaalde uitkeringen tot op de laatste cent terugvorderen, bovenop de boete die wordt opgelegd. Fraude met uitkeringen is namelijk diefstal.
- Een gemeente die zich actief inzet om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt ook aan het werk te krijgen en die bedrijven stimuleert om dit ook te doen.
- 275 - Waar mogelijk actief initiatieven van bedrijven en instellingen stimuleren die erop gericht zijn om oudere werkloze mensen aan het werk te helpen.

3.4. Duurzaamheid & Milieu

280 De VVD ziet duurzaamheid als een kans voor economische ontwikkeling en het verhogen van economisch rendement. De VVD wil duurzaamheid stimuleren. Niet door te subsidiëren, maar door minder regels en eenvoudige procedures.

Een goed milieu is van belang voor de gezondheid (en welzijn) van mens en dier. In een goede omgeving is het plezierig wonen. Milieu- en duurzaamheidsaspecten moeten integraal bij
285 beleidsontwikkelingen worden meegenomen.

De VVD wil concreet:

- Het voor inwoners inzichtelijk maken waar energie kan worden bespaard. Mensen kunnen daar vervolgens zelf mee aan de slag. Dat is goed voor hun portemonnee en draagt bij aan een duurzamere gemeente.
- 290 - Positief staan tegenover (groepen van) burgers die duurzame energie willen opwekken.
- Innovatieve en duurzame producten – zoals zonnecellen of oplaadpunten voor elektrische auto's – in principe vergunningsvrij maken, met uitzondering van de historische binnenstad.
- Het produceren van afval zoveel mogelijk voorkomen. Indien er toch afval wordt geproduceerd, wordt dat gezien als grondstof voor nieuwe producten. De opbrengst hiervan dient ten goede te komen aan alle inwoners van de gemeente.
- 295 - De bedrijfsvoering van de gemeente alleen op die plekken verduurzamen waar dat bedrijfseconomisch rendabel is.
- Voortzetting van het bomenbeleidsplan en het biodiversiteitsprogramma.
- Een deel van de hondenbelasting direct aanwenden voor voorzieningen voor honden
300 (baatbelasting) en nader onderzoek doen naar de (benodigde) hoogte van de hondenbelasting.

305 4. Een zorgzame samenleving met een overheid die ruimte geeft

's-Hertogenbosch is een sociale stad. Mensen helpen en ondersteunen elkaar en als de omgeving het niet op kan vangen, dan heeft de gemeente een sociaal pakket waarmee hulpbehoevenden kunnen worden ondersteund. Maar de VVD stelt ook duidelijke grenzen aan de bemoeienis van de overheid. 310 De VVD rekent op de eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van de burger. Ook bij cultuur, welzijn, sport en onderwijs verwachten we dat instellingen eerst zelf de zaken proberen te regelen. Pas aan het einde van dat proces kan de overheid eventueel in beeld komen.

Ongeveer 80% van de thuiszorg in Nederland wordt verleend door mantelzorgers en vrijwilligers. Mantelzorg vormt daarmee dan ook de basis van ons zorgstelsel. Door decentralisaties, een sterk 315 vergrijzende samenleving en onze wens om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen, zal de druk op de mantelzorger alleen maar toenemen. Om overbelasting van de mantelzorgers te beperken of nog beter: te voorkomen, wenst de VVD meer aandacht te leggen op ondersteuning, respijtzorg en logeerhuizen.

4.1. Zorg/Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning)

320 De VVD staat voor een sociale stad waar de mensen die echt zorg nodig hebben de best mogelijke zorg krijgen. Om deze zorg ook op langere termijn te kunnen blijven bieden, is het nodig om duidelijke keuzes te maken. De zorg moet toegankelijk zijn voor iedereen die het nodig heeft, maar pas nadat is gekeken of de zorg ook vanuit de eigen omgeving kan worden geboden. Nu de gemeente 325 zorgtaken van het Rijk heeft overgenomen kan er meer maatwerk plaatsvinden, zodat de mensen de zorg krijgen die ze echt nodig hebben.

De zorg moet goed worden georganiseerd. De gemeente is niet de enige die zorg aanbiedt; daar zijn vele partners uit de gehele gemeente bij betrokken. De VVD vindt het onzin dat er voor verschillende instellingen steeds verschillende hulpverleners met verschillende plannen langskomen. Daarom heeft 330 de VVD als uitgangspunt: één gezin, één hulpverlener, één plan. De hulpvraag staat daarbij centraal en niet de regels!

Iedere inwoner heeft talenten en mogelijkheden. Dit geldt ook voor mensen die tijdelijk of permanent een beperking hebben. De VVD gaat altijd uit van wat mensen *wel* kunnen, in plaats van wat ze (al dan niet tijdelijk) *niet* kunnen.

De VVD ziet de sociale wijkteams en de basisteams Jeugd en Gezin als de centrale spil in alle 335 zorgvragen voor en rond kinderen, ook voor de Jeugdzorg. Alle betrokkenen hebben vanuit hun eigen verantwoordelijkheid een rol: ouders, scholen, huisartsen, consultatiebureaus, kinderopvanginstellingen en andere professionals.

De VVD wil concreet:

- 340 - In het nieuwe welzijns- en zorgbeleid de zorgvraag van de cliënt centraal stellen, en niet de regels of het aanbod van zorginstellingen.
- Zorg in de buurt organiseren.
- Bij voorkeur eerst met een inwoner die een zorgvraag heeft een persoonlijk gesprek voeren. In dit gesprek worden de zorgvraag en de achterliggende redenen in kaart gebracht.
- 345 - Dat voor iedereen die zorg nodig heeft het traject van de zorgaanvraag helder en eenvoudig te begrijpen is. Vermindering van de bureaucratie is daarbij een absolute voorwaarde.

- Door goede (regionale) afspraken te maken met huisartsen en andere zorgverleners en te sturen op prestaties de kwaliteit van de zorg verbeteren en de kosten beheersbaar laten zijn.
- Wijkpleinen, buurthuizen en andere algemene ruimten een belangrijke rol geven in beleid rondom zorg en welzijn. Het zijn namelijk deze voorzieningen waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten en ondersteunen en hierdoor is individuele zorg minder nodig.
- De rijksmiddelen AWBZ (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten) en Jeugdzorg, die over gaan naar de gemeente door ontschotting van budget, volledig aanwenden voor de Wmo- en Jeugdzorgtaken.
- Het zorgstelsel zo simpel mogelijk houden. Door minder uitgaven aan bureaucratie en overhead zorgen we dat het geld daar terecht komt waar het voor bedoeld is: de zorg aan mensen.
- Eén wethouder aanstellen die de regie voert over de veranderingen in het sociale domein, waaronder de veranderingen in Wmo, AWBZ en de Jeugdzorg.

360 **4.2. Jeugd**

De jeugd heeft de toekomst. Ieder kind heeft het recht ongestoord op te groeien in een veilige omgeving. Een goede opvoeding biedt kansen voor ontwikkeling van talenten en maakt jongeren tot verantwoordelijke burgers. In de eerste plaats bepalen ouders zelf hoe zij hun kind opvoeden. Als de ouders het belang van het kind echter schaden moet de overheid ingrijpen. Dan is de gemeente aan zet.

De VVD wil concreet:

- Dat de gemeente met scholen afspraken maakt over het signaleren van problemen en risico's, zodat deze gedeeld kunnen worden met relevante partners. Op deze manier kan er vroegtijdig actie worden ondernomen.
- De vraag van kinderen leidend maken. Er is één coördinerend hulpverlener per gezin. De gemeente biedt ruimte aan professionals en wil dat zij niet worden gehinderd door bureaucratische regels en schotten tussen sectoren.
- De veiligheid en kwaliteit centraal stellen. Kinderen moeten op kunnen groeien in een veilige omgeving. Daarbij hoort ook voorlichting over de wet 'Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling'.
- Van het verschijnsel af dat allerlei maatschappelijke en opvoedingsproblemen een onnodige medische belasting krijgen. Door tijdig in te grijpen en verbindingen te leggen met andere levensdomeinen (zoals school en het sociale netwerk) verbetert niet alleen de kwaliteit van het leven van het kind en een gezin, maar bespaart het de samenleving ook geld.

385 **4.3. Sport**

Investeren in sport is investeren in de toekomst. Sporten draagt bij aan een gezonde levensstijl en helpt bij het leggen van sociale contacten. De VVD is van mening dat de gemeente moet stimuleren om sport voor iedereen toegankelijk te maken. De VVD vindt bovendien dat de gemeentelijke verantwoordelijkheid zich beperkt tot breedtesport en tot sport voor mensen met een beperking.

De VVD wil concreet:

- 390 - Dat sportverenigingen, scholen en buitenschoolse opvang nauw samenwerken om de schoolgaande jeugd zoveel mogelijk te laten bewegen. Hier houdt de VVD in het subsidiebeleid rekening mee.
- Het organiseren van sportevenementen, om zoveel mogelijk mensen kennis te laten maken met sport, ondersteunen.
- Sport en sportverenigingen toegankelijk maken voor mensen met een beperking. Hier houdt de VVD in het subsidiebeleid rekening mee.
- 395 - Dat de gemeente bij de inrichting van haar openbare ruimte nadrukkelijk rekening houdt met het inrichten van sport- en spelvoorzieningen, zoals trapveldjes voor de jeugd. Daarbij staat ons een gelijke spreiding over de gehele gemeente, dus ook over Nuland en Vinkel, voor ogen.
- 400 - In de komende bestuursperiode het beleid voor sportsubsidie en sportaccommodatiesubsidie herzien. De min of meer historisch gegroeide willekeur, niet gestoeld op ledenaantal of maatschappelijk belang, moet worden beëindigd.
- Bij subsidiëring van grootschalige sportevenementen de economische waarde van het evenement mee laten wegen als indicator.
- 405 - Aan de gebruikers (zowel clubs als individueel) van gemeentelijke sportvoorzieningen een redelijke bijdrage vragen. Dit kan in geld, maar ook in de vorm van vrijwillige arbeid.
- Breedtesport stimuleren. Breedtesport legt namelijk de basis voor topsport. De gemeente treedt niet op bij de exploitatie van een topsportvereniging, maar komt de vereniging in de randvoorwaarden tegemoet.
- 410 - Dat de verenigingen zelf het beheer van hun sportaccommodaties verzorgen, in plaats van dat de gemeente dit doet.
- De watersportvereniging Neptunus verplaatsen naar een jachthaven aan de Maas.
- Streven naar een geschikte en goed bereikbare locatie voor de golfclub in Rosmalen.
- Het vormen van sportpunten in de gemeente doorzetten. Daarbij speelt de samenwerking van de sportpunten met de wijken en het onderwijs een grote rol.
- 415 - In alle kernen van onze gemeente voldoende capaciteit bieden om te kunnen sporten. De realisatie van de gymzaal in de binnenstad en voldoende capaciteit voor Emplina in Empel zijn hier voorbeelden van.

4.4. Cultuur

- 420 De Bossche VVD vindt cultuur belangrijk voor de kwaliteit van leven in de stad. Uit allerlei onderzoeken blijkt ook dat 's-Hertogenbosch goed scoort als het om cultuur gaat. Vooral de diversiteit in het aanbod zorgt voor een hoge score. De Bossche VVD wil deze diversiteit dan ook behouden. Juist door die diversiteit hebben veel Bosschenaren binding met cultuur. Vanuit de gedachte dat we doen wat nodig is, zal de VVD deze diversiteit in cultuuraanbod blijven stimuleren.
- 425 We willen niet alleen aandacht voor de grotere evenementen in de stad, maar juist ook voor de kleinere activiteiten, waar toch een groot deel van de Bossche samenleving aan meedoet.

Voor de VVD is het belangrijk dat het cultureel ondernemerschap meer wordt gestimuleerd. Het subsidiebeleid van de gemeente moet erop gericht zijn dat culturele instellingen en verenigingen worden gemotiveerd om zelf geld binnen te halen. Daarvoor wil de VVD zoveel mogelijk regels wegnemen die het ondernemerschap beperken.

430

De VVD wil bijzondere aandacht voor culturele evenementen. Wij streven een actief cultuurbeleid na dat gericht is op het behoud van bestaande culturele evenementen (carnaval, IVC, Boulevard, Jazz in

Duketown) en ook ruimte biedt aan nieuwe ontwikkelingen.

435 **De VVD wil concreet:**

- Cultuurverenigingen de ruimte geven om in de buitenlucht op te treden om zo extra inkomsten te genereren. Daarvoor gaan we onder andere in overleg met betrokken partijen om stroomkasten voor evenementen te realiseren.
- 440 - Muziekverenigingen die subsidie ontvangen jaarlijks verplichten om openbare optredens te verzorgen. Deze eis wordt opgenomen in de subsidievoorwaarden.
- Een muziekkiosk op de Parade.
- In het evenementenbeleid de richting aanhouden dat er voor elk wat wils en voor iedereen wat te kiezen is. Wij willen dan ook een evenwichtig subsidiebeleid met aandacht en ondersteuning voor zowel grote als kleine evenementen. De scheefgroei in de
445 subsidieverstrekking voor grote en kleine evenementen moet daarom worden hersteld. Het kan in onze ogen niet gebeuren dat (kleine) subsidies voor kleine organisaties worden geweigerd terwijl grote bedragen voor grote organisaties schijnbaar ineens worden toegekend.
- De creativiteit in de gemeente 's-Hertogenbosch (keramiek, goud en zilver, beeldende kunst etc.) ondersteunen door onder meer te streven naar een HBO-opleiding Goudsmiden, naar
450 publiekstoegankelijke warenhuisateliers voor kunstenaars en kunstambachten in monumentale panden in de binnenstad en naar het tonen van kunst van Bossche getalenteerde kunstenaars in etalages van leegstaande winkelpanden.
- Cultureel ondernemerschap als uitgangspunt nemen. Voor iedere euro aan subsidie, dient de
455 culturele onderneming zelf één euro te verdienen. Gemeentelijke panden worden marktconform aan culturele instellingen verhuurd.
- Iedere vier jaar een onderzoek uitvoeren naar de mate waarin het cultureel ondernemerschap bijdraagt aan de exploitatie van culturele instellingen in de gemeente.
- Het Jheronimus Bosch-jaar doorzetten als dit financieel haalbaar blijft en de bijbehorende
460 tentoonstelling gratis aan de inwoners van de gemeente 's-Hertogenbosch aanbieden.
- Een breder cultuuraanbod op de Binnendieze realiseren.
- Dat de VVD vanuit haar regierol meer (laagdrempelig) contact met cultuur creëert, waardoor een breed publiek kennis met cultuur kan maken. Cultuur is namelijk belangrijk voor
465 inwoners, bezoekers en ondernemers. Het versterkt de innovatiekracht, de creativiteit en het 'out of the box'-denken.
- Dat culturele organisaties minder subsidie gaan ontvangen en meer vanuit een commerciële benadering hun organisaties gaan besturen. Dit kan men onder meer bewerkstelligen door beter te gaan samenwerken en door een professionelere aansturing.
- Dat vanuit haar visie op brede talentontwikkeling kinderen op jonge leeftijd in aanraking
470 komen met muziek- of cultuuronderwijs, zodat kinderen of hun ouders zelf kunnen besluiten of zij muziek- of cultuuronderwijs wensen te volgen.
- Vergunningverlening eenvoudiger plaats laten vinden via een zogenaamd (digitaal) evenementenloket.
- Laagdrempelige veiligheidseisen bij kleinschalige evenementen.
- 475 - Een theater op het GZG-terrein. Dit is namelijk een locatie in de historische binnenstad die betaalbaar is, past bij de schaal van de stad en recht doet aan de huiskamerfunctie van de stad.

- De bibliotheek aan de Hinthamerstraat handhaven en bij het ontwikkelen van een nieuw concept De Muzerije betrekken.
- 480 - De accommodaties voor de bouwers van Oeteldonk, Zandhazendurp, Terpersdurp, Slotgat, Kafland en Waoterrijk behouden. Ook de subsidie aan de organiserende carnavalsverenigingen blijft in stand.
- Dat de gemeente de komst van een megabioscoop actief begeleidt.

485 **4.5. Cultuurhistorie**

Voor de VVD is cultuurhistorie een belangrijk punt. De historie van de stad heeft de Bosschenaar gemaakt tot wat hij nu is. Dat mogen we best laten zien. Ook economisch gezien is cultuurhistorie aantrekkelijk, want de historische elementen in onze binnenstad zijn één van de krachten van de binnenstad. Onze historische binnenstad, het beschermde stads- en dorpsgezicht en carnaval zijn
490 daarbij de speerpunten.

De VVD wil concreet:

- Dat (gemeentelijke) monumenten niet worden gesloopt: behoud bij planontwikkeling is daarom het uitgangspunt.
- 495 - Een Gilde- en Vestingmuseum in de stad die door commerciële partijen wordt geëxploiteerd. 's-Hertogenbosch kent namelijk een levendige historie als het om gilden gaat. De stad is ook in het bezit van prachtige vestingwerken, die nog grotendeels zichtbaar zijn.
- Dat het herstellen van de Vestingwerken een prioriteit blijft. In dat kader zetten we in op de herbouw van de Pieckenpoort aan de Vughterstraat.
- 500 - Eigenaren van historische panden tegemoetkomen door eenvoudigere regels rondom verbouwingen op te stellen. De gemeente gaat tijdens een vooroverleg ter plekke kijken waarvoor een vergunning nodig is en wat ook zonder vergunning kan. Dit om het herstel van historische panden te stimuleren.

505 **4.6. Onderwijs**

Onderwijs is de basis voor kinderen/jongeren om zich te kunnen ontplooiën en om een zelfstandige toekomst op te bouwen. Kwalitatief goed onderwijs voor iedereen leidt tot het vergroten van welzijn, verhoogde arbeidsparticipatie en daarmee een verminderd beroep op sociale voorzieningen. We willen een actieve samenwerking tussen het bedrijfsleven en het onderwijsveld om zo
510 opleidingen te realiseren waar het bedrijfsleven in de stad en regio iets aan heeft.

De VVD wil concreet:

- Dat scholen zich primair concentreren op kwalitatief goed onderwijs, waarbij kennisoverdracht en sociale vaardigheden centraal staan. Hierbij moet ook aandacht zijn
515 voor excellente leerlingen.
- De ontwikkelkansen van jonge kinderen met een taal- en/of ontwikkelachterstand vergroten door een adequate signalering van professionals. De gemeente stimuleert daarom vroeg- en voorschoolse educatie en samenwerking tussen peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en het primair onderwijs. Ouders worden hierbij betrokken.
- 520 - Dat de gemeente hard optreedt tegen ongeoorloofd schoolverzuim; scholen, ouders en de gemeente gaan samenwerken om spijbelen tegen te gaan.
- Zich blijven inzetten om het aantal jonge schoolverlaters, zonder een geldige startkwalificatie voor de arbeidsmarkt, terug te dringen.

- 525 - Dat de school een veilige plek is waar kinderen zich thuisvoelen. Het schoolplein is een sociale ontmoetingsplek.
- Dat scholen een nadrukkelijke taak hebben in het vroegtijdig signaleren van huiselijk geweld en andere misstanden die het welzijn van kinderen raken.
- Een daadkrachtige aanpak op lokaal niveau van laaggeletterdheid, wat momenteel een groot, verborgen maatschappelijk probleem vormt. Het uitgangspunt hierbij is de eigen
- 530 verantwoordelijkheid van de betrokkenen.
- Het concept van de Brede Bossche Scholen verder uitwerken. Het concept is een goed voorbeeld van een samenwerking tussen verschillende organisaties en het samenbrengen van verschillende functies. Bij deze schoolwijze dient echter nader te worden bepaald hoe de doelmatigheid en efficiency kan worden verbeterd en op welke wijze de aansturing per school plaats moet vinden.
- 535 - Het onderwijsaanbod van het HBO-onderwijs en het Koning Willem 1-college versterken, door het te baseren op de vraag van en de kansen op de arbeidsmarkt.
- Dat de gemeente zorgdraagt voor een verkeersveilige omgeving rondom scholen. Wij vragen scholen hierbij ook hun verantwoordelijkheid te nemen door ouders aan te spreken.
- 540 - Het bedrijfsleven stimuleren om (praktijk)lessen in onderwijsinstellingen te verzorgen.
- Het terughalen van de oude ambachtsschool. We noemen dit vakwerkscholen.
- Het aantal en type stageplaatsen afstemmen op de regionale vraag naar arbeid. De vakwerkscholen (VMBO / ROC) hebben een belangrijke rol in deze afstemming. Daarnaast wil de VVD de koppeling tussen het voortgezet onderwijs en het bedrijfsleven verbeteren.
- 545 - De financiële middelen die voor bovengenoemde koppeling aanwezig zijn direct aan het onderwijs en de arbeidsmarkt ten goede laten komen en niet besteden aan allerlei overlegplatforms.
- Toezien op de snelle realisatie van de gymzaal in de binnenstad.

5. Meedoen betekent integreren

550

De VVD staat voor een tolerante samenleving waarin iedereen meedoet. Bij de VVD staat niet je afkomst maar je toekomst, niet je geloof maar je gedrag en niet de groep maar het individu centraal. De VVD geeft geen subsidies aan organisaties die deze tolerantie ondermijnen. De VVD is tegen doelgroepenbeleid. Integratiefrustrerende activiteiten worden niet gesubsidieerd.

555

De VVD verwerpt en bestrijdt discriminatie. De gemeente werkt mee aan het landelijk vastgestelde immigratie- en asielbeleid. Er is geen opvang voor uitgeprocedeerde asielzoekers die niet willen meewerken aan hun terugkeer naar het land van herkomst. De VVD verwacht dat mensen zich in de samenleving integreren. Voor de VVD betekent 'integreren' dat mensen zich aanpassen, de taal spreken en een bijdrage leveren aan de samenleving.

560

De VVD wil concreet:

- Principieel tegenstand bieden tegen het bewust scheiden van vrouwen en mannen of jongens en meisjes bij sport- en andere activiteiten.
 - Een actief opsporings- en uitzettingsbeleid voor alle illegalen. De VVD is tegenstander van actieve ondersteuning aan uitgeprocedeerde asielzoekers door de gemeente, er is wel ruimte voor particuliere initiatieven.
 - Het leren van de Nederlandse taal tot de eigen verantwoordelijkheid van de immigrant maken. De gemeente faciliteert door ervoor te zorgen dat er voldoende betaalbare cursussen zijn om de Nederlandse taal te leren.
 - Dat bij discriminatie, eerwraak, etc. laagdrempelige en snel beschikbare hulp geboden wordt.
- 565
- 570
- De VVD ondersteunt politie, justitie en andere organisaties bij de bestrijding hiervan.
 - Dat migranten zelf hun verantwoordelijkheid nemen, omdat zij uit eigen vrije wil naar Nederland zijn gekomen. Kosten van inburgering mogen bijvoorbeeld niet op de samenleving worden afgewenteld.
 - Algemene middelen worden besteed aan algemene voorzieningen. Er worden dus geen subsidies gegeven aan initiatieven waar mensen op basis van geslacht, geloof of afkomst geweigerd worden. Dus geen doelgroepenbeleid. De VVD denkt immers in individuen en niet in groepen.
- 575

580 **6. Het is prettig en veilig wonen in 's-Hertogenbosch**

Al jarenlang staat 's-Hertogenbosch hoog in de lijst als het gaat om aantrekkelijke gemeenten om in te wonen. Dit wil de Bossche VVD zo houden. Daarom investeren we in bereikbaarheid en veiligheid en geven we aan mensen de ruimte om de woning te realiseren die zij willen, zonder onnodige regels van de gemeente.

585

6.1. Verkeer & Vervoer

Een slim en doordacht verkeer- en vervoersbeleid is belangrijk voor de Bossche economie en voor een actieve deelname aan de Bossche samenleving. We zorgen ervoor dat de mobiliteit in goede banen wordt geleid. Daarbij gaat bijzondere aandacht uit naar ouderen en gehandicapten. Het beleid is niet dwingend, maar stelt personen in staat om zelf keuzes te maken over het gewenste vervoersmiddel.

590

In de afgelopen jaren hebben we veel binnenstedelijke vervoersknelpunten voortvarend aangepakt. In de komende jaren richten we ons op de uitdaging om onze gemeente van buitenaf bereikbaar te houden, bijvoorbeeld via het opwaarderen van de N65 en de N279.

595

De VVD wil concreet:

- 600 - Zich actief inzetten voor de veiligheid rondom het spoor. Met name de uitbreiding van het aantal treinen dat in de toekomst door de binnenstad en de Maaspoort gaat rijden, is een punt van zorg. We nemen alle maatregelen die nodig zijn om het wonen in de buurt van het spoor veilig te houden. We blijven daarvoor in gesprek met het Rijk.
- 605 - Het wegennet zo inrichten dat de doorstroming van verkeer optimaal is. De doorstroming wordt ook verbeterd door verschillende vormen van vervoer beter op elkaar aan te laten sluiten.
- Een goed en betaalbaar openbaar vervoerssysteem in de wijken, als aanvulling op het provinciale net. Initiatieven voor betaalbaar en duurzaam vervoer krijgen prioriteit.
- Mensen verleiden om vaker de fiets te nemen door goede en veilige fietsroutes te faciliteren.
- 610 - Verkeersoverlast bestrijden die wordt veroorzaakt door wegafsluitingen die zijn bedoeld om wegen aan te leggen en te verbeteren. De VVD wil deze overlast bestrijden door middel van afstemming met andere wegafsluitingen, het aanbieden van goede alternatieve routes en hierover goed communiceren. De VVD wil dat de gemeente hierbij samenwerkt met andere gemeenten, de provincie en het waterschap.
- 615 - De bereikbaarheid verbeteren door het inzetten van verkeersmanagement. Auto's worden dan naar wegen geleid waar op dat moment geen files staan. Via dynamisch verkeersmanagement (dat wil zeggen: slimmere en snellere routeinformatie) kan worden aangegeven dat een overstap op een trein of bus sneller is. Via moderne media kan verkeersinformatie worden doorgegeven aan navigatiesystemen.
- 620 - De verkeersveiligheid bevorderen door – vooral in de buurt van scholen en met medewerking van relevante partners en ouders – een veilige omgeving (schoolzones, veilige oversteekplaatsen en veilige fietsroutes) te creëren.
- In het aankomende jaar specifieke knelpunten binnen wijken aanpakken (denk aan de snelheid op de Jacob van Maerlantstraat en de druk op de Parallelweg en Magistratenlaan).
- De Vlietdijk openhouden.

- 625 - Het dubbelgebruik van parkeerterreinen en parkeergarages stimuleren. Door slimme investeringen kunnen vooral veel parkeergarages van kantoren en bedrijven die in het centrum zijn gelegen op koopavonden, zaterdag en koopzondagen worden benut.
- Onze transferia verder ontwikkelen met meer service voor de gebruiker en dit koppelen aan de ontwikkelingen op het gebied van distributie.
- 630 - Uitbreiding van het collectief bevoorradingsstelsel voor winkels en bedrijven in de binnenstad.
- Uitbreiding van de parkeervoorzieningen bij de Brabanthallen en de Kop van 't Zand.
- Een tweede brugverbinding voor voetgangers en fietsers over het spoor, ter hoogte van het Grasso-complex.
- 635 - De mogelijkheid van watertaxi's en andere varianten van vervoer over het water onderzoeken.
- Voldoende parkeerplaatsen. Als parkeergeld wordt gevraagd, dan moeten deze opbrengsten worden ingezet voor extra of betere parkeerplaatsen.
- Vermindering van de afdracht uit het parkeerfonds naar de algemene middelen.
- 640 - Station Maaspoort realiseren.
- Dat het Rijk gedifferentieerd rijden mogelijk maakt, om zo de geluids- en trillingsoverlast van het spoor te beperken.

6.2. Wonen

- 645 De VVD is voorstander van het bevorderen van eigenwoningbezit. Dit is goed voor de leefomgeving. Woningbouwcorporaties moeten terug naar hun kerntaken (het bouwen, beheren en verhuren van woningen die bestemd zijn voor gezinnen met een laag inkomen). De gemeente maakt samen met de buurgemeenten een woonvisie met als doel dat de woningbouw aan de marktbehoefte voldoet. Hierin worden ook afspraken met woningbouwcorporaties vastgelegd. We stimuleren dat er wordt
- 650 gebouwd naar de vraag van de burger.

De VVD wil concreet:

- Het particulier opdrachtgeverschap en het vraaggericht bouwen sterk stimuleren. Daar moeten voldoende vrije kavels voor zijn. De VVD denkt hierbij naast de Haverlij ook aan de Groote Wielen.
- 655 - Dat de gesubsidieerde huurwoningen alleen aan mensen worden toegewezen die dat echt nodig hebben. De gemeente spreekt woningcorporaties aan op scheefwonen.
- Dat inwoners van een gemeente makkelijk en snel kunnen zien welke mogelijkheden zij hebben om hun woningen te vergroten of aan te passen. De regels hiervoor, vastgelegd in het bestemmingsplan, dienen actueel en digitaal beschikbaar te zijn.
- 660 - De toets door de welstandscommissie afschaffen, met uitzondering van het beschermde stads- en dorpsgezicht.
- Aan de behoefte aan zorg in en nabij de woning voldoen. De VVD wil ruimte geven aan nieuwe concepten en initiatieven, zoals kangoeroewoningen en mantelzorgwoningen. In woonwijken is ook plaats voor kwetsbare groepen.
- 665 - Huisvesting op maat. Te denken valt aan nieuwe woonvormen voor ouderen, tijdelijke bouw, kluswoningen of verhuur van leegstaande gebouwen voor een tijdelijke behoefte aan huisvesting.
- Zich inzetten voor kortere en flexibelere procedures voor bijzondere woonvormen.

- Ons grondbedrijf op een sobere manier blijven beheren, zodat er geen financiële risico's worden genomen met de grondexploitatie.
- Meer aandacht voor speelruimte voor kinderen in de verschillende wijken.

6.3. Veiligheid

Voor de VVD staat veiligheid centraal. Eigendommen moeten worden gerespecteerd, geweld is uit den boze en ook de dagelijkse rit naar het werk, de school of de sportvereniging moet veilig zijn. De wijken die veilig zijn moeten we veilig houden, en de wijken die niet veilig zijn moeten we veilig maken. Veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van burgers, bedrijven, de gemeente en de partners in de veiligheidsketen. De overheid heeft vooral een regievoerende taak en maakt afspraken met onder meer de politie. De VVD wil dat er door de bevoegde instanties streng en daadkrachtig wordt opgetreden tegen iemand die zich niet aan de regels houdt.

De VVD wil concreet:

- Dat de gemeente niet alleen aandacht heeft voor veiligheidscijfers, maar ook voor het veiligheidsgevoel van de inwoners.
- Geen overlast van coffeeshops in woonwijken en een krachtige aanpak van de thuisteelt.
- Een betere balans tussen de middelen die besteed worden aan preventie en de middelen die besteed worden aan repressie. Nu wordt nog te vaak de zachte aanpak gekozen.
- De sluitingstijden in de horeca vrijgeven – al dan niet in combinatie met de invoering van een venstertijd – om horecagerelateerde overlast tegen te gaan.
- Cameratoezicht in de openbare ruimte om de pakkans van de dader te vergroten. Hierbij kan ook gebruik worden gemaakt van mobiele camera's.
- Meer bevoegdheden voor gemeentelijke opsporingsambtenaren en uitbreiding van toezichthouders op buurt- en wijkniveau.
- Instrumenten als gebiedsontzegging (dit kan ook per winkel(centrum)) gebruiken om geweld of overlast tegen te gaan.
- Veelplegers strak laten volgen door de politie en hun veiligheidspartners om criminaliteit te voorkomen en op te lossen.
- Overlastgevende jongeren strenger aanpakken. Hierbij is het ontpatseren een belangrijk instrument.
- Overlastgevende jongeren en hun ouders verantwoordelijk stellen voor hun gedrag.
- Dat bij het voorkomen van probleemgedrag bij jongeren er goed wordt samengewerkt op het gebied van onderwijs, welzijn, cultuur, zorg en sport.
- Dat de gemeente in het kader van 'eigen verantwoordelijkheid' openstaat voor initiatieven zoals buurtpreventie.
- Inwoners stimuleren om verdachte of onveilige situaties te melden: "112, daar vang je boeven mee". Een voorwaarde hierbij is dat de meldkamer de telefoontjes snel en correct verwerkt. Ook is een terugkoppeling door de agent ter plaatse gewenst. Veiligheid is immers een gezamenlijke inspanning.
- Een zichtbare en aanwezige politie, met wijkagenten die de buurt als hun broekzak kennen.
- Dat aangifte via internet kan worden gedaan of via de eigen wijkagent die in dat geval op afspraak langskomt.

- Dat de lokale brandweer en ambulances op tijd zijn als je ze nodig hebt. De wettelijke aanrijdtijden moeten in ieder geval worden gehaald. Daarbij kunnen er ook afspraken met de buurgemeenten worden gemaakt.
- 715 - De gemotiveerde vrijwilligers bij de brandweerkorpsen behouden. Door de regionalisering van de brandweer komt de aansturing van de brandweerkorpsen meer buiten het bereik van de gemeenten en dit zou effect op de vrijwilligers kunnen hebben.
- Dat de schade en de kosten van handhaving zoveel mogelijk worden verhaald op diegenen die deze veroorzaken.
- 720 - De interventieaanpak in aandachtswijken voortzetten, waarbij onder andere de politie, het UWV, de Belastingdienst en de gemeente samenwerken.
- Dat de gemeente zich actief inzet voor de veiligheid van de bewoners rondom het spoor.